

KVALITETSDEKLARATION

Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

Preliminär statistik baserad på månatliga uppgifter

Ämnesområde

Arbetsmarknad

Statistikområde

Sysselsättning, förvärvsarbete och arbetstider

Produktkod

AM0210

Referenstid

2021 månad, kvartal och år

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population.....	4
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	6
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	6
1.2.5 Referenstider.....	8
2 Tillförlitlighet.....	8
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	8
2.2 Osäkerhetskällor.....	8
2.2.1 Urval.....	9
2.2.2 Ramtäckning.....	9
2.2.3 Mätning.....	9
<i>Arbetsförmedlingen</i>	10
<i>Bolagsverket</i>	10
<i>Centrala studiestödsnämnden</i>	10
<i>Försäkringskassan</i>	10
<i>Pensionsmyndigheten</i>	10
<i>Skatteverket</i>	10
<i>Socialstyrelsen</i>	10
2.2.4 Bortfall.....	10
2.2.5 Bearbetning.....	11
2.2.6 Modellantaganden.....	11
Statistisk röjandekontroll.....	12
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	13
3 Aktualitet och punktlighet.....	13
3.1 Framställningstid.....	13
3.2 Frekvens.....	13
3.3 Punktlighet.....	13
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	14
4.1 Tillgång till statistiken.....	14
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	14
4.3 Presentation.....	14
4.4 Dokumentation.....	14
5 Jämförbarhet och sam användbarhet.....	14
5.1 Jämförbarhet över tid.....	14
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	14
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	14
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	15
Allmänna uppgifter	15
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	15
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	15
C Bevarande och gallring.....	15

D	Uppgiftsskyldighet.....	15
E	EU-reglering och internationell rapportering.....	15
F	Historik.....	15
G	Kontaktuppgifter.....	16

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) är att ge information om utbudet av arbetskraft i Sverige per månad, kvartal och år. BAS redovisar statistik om bland annat antal sysselsatta, arbetslösa och personer utanför arbetskraften för den folkbokförda befolkningen i åldern 15 till 74 år. Statistiken kan användas för att beskriva läge, men även utveckling över tid. Den belyser såväl hela befolkningen som mindre grupper, till exempel detaljerade åldersgrupper på kommunnivå.

1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov

BAS kan användas som underlag för analys, utredningar, forskning och politiska beslut inom arbetsmarknaden och ekonomisk utveckling. Till exempel är statistik som beskriver läget och utvecklingen på arbetsmarknaden ett viktigt underlag vid framställning och analys av makroekonomiska prognoser. På nationell nivå kan statistiken användas av till exempel departement, Riksbanken, Konjunkturinstitutet, banker och finansinstitut. Statistiken kan också användas på fin regional nivå och användare kan vara Sveriges Kommuner och Regioner samt enskilda kommuner och regioner.

1.2 Statistikens innehåll

För referenstiden månad redovisas statistik över antal personer efter arbetsmarknadsstatus, med statusarna sysselsatt, arbetslös, studerande, pensionär, sjuk och övrig. Sysselsatt och arbetslös utgör tillsammans i arbetskraften och de resterande statusarna ej i arbetskraften. Det finns även målstorheter som är uttryckta som andelar:

- *sysselsättningsgrad* som utgörs av antal sysselsatta som andel av befolkningen (uttryckt i procent),
- *relativa arbetskraftstalet* som utgörs av antal personer i arbetskraften som andel av befolkningen (uttryckt i procent),
- *arbetslöshet* som utgörs av antal arbetslösa som andel av arbetskraften (uttryckt i procent).

För referenstiderna kvartal och år definieras målstorheterna av typen antal som medelvärden av motsvarande målstorheter per månad.

Målstorheterna ovan syftar till att beskriva nivå. Därtill redovisas det för referenstiden månad ytterligare målstorheter som syftar till att beskriva

förändring på ett års sikt. Förändringstalen är uttryckta i procent respektive procentenheter beroende på om målstorheten för nivån utgör antal (antal sysselsatta) eller andel (sysselsättningsgrad respektive arbetslöshet).

1.2.1 Objekt och population

Utifrån användarnas behov utgörs den huvudsakliga intressepopulationen av samtliga personer som under referensperioden har varit varaktigt bosatta i Sverige, det vill säga under den aktuella månaden, kvartalet eller året beroende på vilken referensperiod som avses.

Målpopulationen för en specifik referensmånad utgörs av samtliga personer i åldern 15–74 år som under månaden skulle ha varit folkbokförda i Sverige om de lagar, förordningar och regler som styr folkbokföringen hade efterlevts utan fel. Målobjekten är personer, medan observationsobjekten utgörs av poster kopplade till personnummer i administrativa register.

1.2.2 Variabler

Målvariabeln i BAS är arbetsmarknadsstatus som visar om en person är sysselsatt, arbetslös, studerande, pensionär, sjuk eller övrig. Dessa statusar kan aggregeras till kategorierna arbetskraften eller ej i arbetskraften. En person som tillhör arbetskraften tillhör någon av statusarna sysselsatt och arbetslös, medan ej i arbetskraften utgörs av statusarna studerande, pensionär, sjuk och övrig.

Målvariabeln definieras utifrån tidsperioden månad vilket till exempel innebär att sysselsatt beskriver en person som någon gång under månaden har varit sysselsatt. Definitionen av arbetsmarknadsstatus är hierarkisk och innebär att en person endast kan erhålla en arbetsmarknadsstatus. Till exempel arbetsmarknadsstatusen arbetslös erhålls om personen har varit arbetslös någon gång under månaden men samtidigt inte har varit sysselsatt. På motsvarande sätt definieras de efterföljande arbetsmarknadsstatusarna hierarkiskt vilket till exempel innebär att en person har arbetsmarknadsstatusen studerande om personen har varit studerande men inte sysselsatt eller arbetslös.

Även observationsvariabeln arbetsmarknadsstatus har sex kategorier: sysselsatt, arbetslös, studerande, pensionär, sjuk och övrig. Dessutom definieras den liksom målvariabeln i motsvarande hierarkiska ordning och utifrån tidsperioden månad. Klassificeringen av arbetsmarknadsstatus görs i två steg, där dessa två steg tillsammans utgör definitionen av observationsvariabeln arbetsmarknadsstatus. Det andra steget i klassificeringen berör endast de personer som klassificeras som övrig enligt det första steget.

Det första steget av klassificeringen utgörs av:

sysselsatt

En person som klassificeras som sysselsatt uppfyller minst ett av följande kriterier:

- har under månaden fått en utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt Skatteverkets arbetsgivardeklaration på individnivå (AGI).

- antas under månaden driva ett verksamt företag som enskild näringsidkare, handels- eller kommanditbolagsdelägare. Bedömningen om en egenföretagare anses vara verksam eller inte baseras på preliminära inkomstdeklarationer och månadsvisa F-skattedebiteringar från Skatteverket samt aktuell status kring momsredovisning och aktuell aktivitetsstatus i SCB:s företagsdatabas. Klassificering görs huvudsakligen för egenföretagare som innevarande månad förväntas redovisa ett näringsöverskott men inkluderar även personer som har gjort avtryck och är aktiva i register hos Skatteverket, Bolagsverket och SCB. Även egenföretagare som inte har gjort avtryck i registren men där företaget enligt AGI har gjort minst en utbetalning av ersättning som är underlag för arbetsgivaravgifter, till en annan person än till egenföretagaren, klassificeras som verksam egenföretagare.
- har under minst en av de elva månader som föregår referensmånaden fått utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt AGI. Dessutom har fått utbetald ersättning från Försäkringskassan under samtliga efterföljande månader fram till och med referensmånaden. Ersättningen från Försäkringskassan ska vara av typen föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning, graviditetspenning, sjukpenning, rehabiliteringspenning, arbets- eller yrkesskadepening, närståendepenning, smittbärrapening eller ersättning till riskgrupp.

arbetslös

En person som klassificeras som arbetslös har någon gång under månaden varit inskriven som arbetslös hos Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller sökande i program med aktivitetsstöd. Definitionerna av öppet arbetslös och sökande i program med aktivitetsstöd följer Arbetsförmedlingens definitioner för den aktuella referensmånaden.

Arbetsmarknadsstatusen arbetslös erhålls dessutom endast om personen är i åldern 16–64 år per den sista dagen i månaden och om personen inte har klassificerats som sysselsatt.

studerande

En person som klassificeras som studerande uppfyller något av följande:

- har under månaden fått utbetalning från Centrala studiestödsnämnden av typen studiestöd, studiehjälp, omställningsstudiestöd eller studiestartsstöd.
- har under månaden fått utbetald aktivitetsersättning från Försäkringskassan för förlängd skolgång.
- är 15 år eller i flertalet fall 16 år per den sista dagen i månaden.¹

Arbetsmarknadsstatusen studerande erhålls dessutom endast om personen inte har klassificerats som sysselsatt eller arbetslös.

¹ Detta gäller inte för referensmånaderna juli och augusti. Huruvida en 16-åring berörs avgörs utifrån regelverket för när utbetalning av Försäkringskassans barnbidrag ersätts med Centrala studiestödsnämndens utbetalning av studiebidrag.

pensionär

En person som klassificeras som pensionär har under månaden enligt uppgift från Pensionsmyndigheten fått utbetalning av typen inkomstpension, tilläggs-pension, garantipension, premiepension, bostadstillägg till pensionärer eller äldreförsörjningsstöd.

Arbetsmarknadsstatusen pensionär erhålls dessutom endast om personen inte har klassificerats som sysselsatt, arbetslös eller studerande.

sjuk

En person som klassificeras som sjuk har under månaden fått utbetald ersättning från Försäkringskassan av typen sjukersättning, aktivitetsersättning (förutom för förlängd skolgång), sjukpenning, rehabiliteringspenning, arbets- eller yrkesskadetsjukpenning, smittbärappenning eller ersättning till riskgrupp.

Arbetsmarknadsstatusen sjuk erhålls dessutom endast om personen inte har klassificerats som sysselsatt, arbetslös, studerande eller pensionär.

övrig

En person som klassificeras som övrig har inte klassificerats till någon av arbetsmarknadsstatusarna sysselsatt, arbetslös, studerande, pensionär eller sjuk.

Det andra steget av klassificeringen berör endast de personer som klassificeras som övrig enligt första steget av klassificeringen. Det andra steget av klassificeringen utgörs av:

sysselsatt

En person som klassificeras som sysselsatt har någon gång under det år som infaller två år tidigare än referensåret fått utbetalning, motsvarande ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgift enligt AGI, från arbetsgivare i Danmark, Finland, Island eller Norge. Detta enligt uppgifter som Skatteverket har erhållit från dessa länders skattemyndigheter.

1.2.3 Statistiska mått

De sammanfattande mått som förekommer i de statistiska målstorheterna som avser nivå och referenstiden månad är antal och andel, som är specialfall av måtten summa respektive kvot av summa. För motsvarande referenstider och storheter som avser förändring förekommer kvot av summor. För referenstiderna kvartal och år förekommer medelvärde och kvot av summor.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter olika indelningsgrunder i redovisningsgrupper. De variabler som används för att skapa dessa grupper är kön, ålder, födelse-land, näringsgren, yrkesställning, sektor, arbetsställe- och boenderegion², huvud-

² Statistiken syftar till att beskriva belägenheten för de arbetsställen som de sysselsatta personerna är knutna till. Eftersom detta inte är detsamma som att redovisa den sysselsatta delen av befolkningen efter var de fysiskt befinner sig under dagen när arbetet utförs, används inte benämningen dagbefolkning. Som en följd av detta används inte heller benämningen nattbefolkning vid redovisning efter boenderegion.

saklig inkomstkälla samt arbetsrelaterad inkomstnivå. Variablerna används var för sig och i kombination.

Ålder definieras som ålder per den sista dagen i referensmånaden. Det redovisas olika nedbrytningar av åldersgruppen 15–74 år, förutom för arbetslösa och arbetskraften där motsvarande intervall är 16–64 år.

Födelseland redovisas efter inrikes- eller utrikes född.

Näringsgren redovisas efter Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI) 2007 och redovisningen avser den näringsgren som syftar till att användas för statistiska ändamål.

Yrkesställning redovisas efter kategorierna anställda, egenföretagare respektive företagare i aktiebolag. Till kategorien anställda klassificeras de personer som under månaden fått ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt AGI. Som anställda klassificeras även personer som under minst en av de elva månader som föregår referensmånaden i kombination med ersättningar från Försäkringskassan i enlighet med beskrivningen under andra punkten för sysselsatt i första steget av definitionen av arbetsmarknadsstatus. Även personer som har fått arbetsmarknadsstatusen sysselsatt på grund av nordiska inkomster som beskrivs i andra steget av definitionen klassificeras som anställda.

De som driver en verksamhet i form av enskild näringsidkare, handels- eller kommanditbolag kategoriseras som egenföretagare.

Som företagare i AB klassificeras de personer som en given månad fått en utbetalning via AGI av samma företag där personen under samma månad också varit registrerad som verklig huvudman enligt Bolagsverkets register över verklig huvudman.

Sektor redovisas efter Standard för institutionell sektorindelning, INSEKT 2014, med kategorierna näringslivet, staten, kommun, region, hushållens icke-vinstdrivande organisationer samt övriga.

Region redovisas efter län och kommun och det är de regionindelningar som är gällande per den sista dagen i månaden innan referensmånaden som används.

Huvudsaklig inkomstkälla avser uppgifter för referensmånaden och redovisas i kategorierna ersättning för arbete, ersättning vid arbetslöshet, ersättning för studier, pension, ersättning vid långvarigt nedsatt arbetsförmåga, ersättning vid sjukdom, ersättning vid föräldraledighet och/eller närståendeomvårdnad, ekonomiskt stöd samt saknar ersättningar.

Arbetsrelaterad inkomstnivå avser uppgifter för den senaste tolv månadersperioden och redovisas utifrån Inkomstbasbeloppet (IBB)³. De kategorier som finns i redovisningen är 0 kr, 1 kr - <1 inkomstbasbelopp, 1 - <2 inkomstbasbelopp, 2 - <3 inkomstbasbelopp, 3 inkomstbasbelopp eller mer.

³Pensionsmyndigheten beräknar årligen IBB som sedan fastställs av regeringen. IBB används bland annat till att räkna fram den högsta inkomst som ger rätt till allmän ålderspension. För mer information, se [Inkomstbasbelopp och inkomstindex för år 2021 fastställt - Regeringen.se](https://www.scb.se/Inkomstbasbelopp-och-inkomstindex-for-ar-2021-faststallt-regeringen.se) hämtad 2023-09-15.

För mer information om variablerna huvudsaklig inkomstkälla och arbetsrelaterad inkomstnivå, se [Huvudsaklig inkomstkälla och Arbetsrelaterad inkomstnivå \(scb.se\)](https://www.scb.se/huvudsaklig-inkomstkalla-och-arbetsrelaterad-inkomstnivau).

Näringsgren, arbetsställeregion, yrkesställning och sektor redovisas för sysselsatta och avser uppgifter om personernas huvudsakliga arbetsställe respektive yrkesställning under månaden.

1.2.5 Referenstider

Både målpopulationen och målvariabeln arbetsmarknadsstatus har referensperioden månad.

Redovisningen avser månad, kvartal och år, där storheter för kvartal och år baseras på storheter för referensperioden månad.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Till övervägande del är BAS uppbyggt kring data som har sin källa i administrativa system, primärt skapade för administrativa ändamål. Att data inte är skapat i syfte att utgöra ett statistikunderlag medför att objekt och variabler kan ändra värden, försvinna eller komma till. Regelverk och administrativa rutiner står oftast utanför SCB:s påverkan.

Ramtäckning och modellantagande bedöms vara de osäkerhetskällor som har störst inverkan på den preliminära statistikens tillförlitlighet; se avsnitt 2.2 samt relevanta underavsnitt nedan.

Bedömningen är att den totala tillförlitligheten är relativt hög, men det görs inte någon redovisning av statistikvärdenas osäkerhet.

Tillförlitligheten i den preliminära statistiken är sämre än i den slutliga, bland annat på grund av eftersläpning i rapportering av de administrativa data som används i framställning av statistiken, se avsnitt 2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.

2.2 Osäkerhetskällor

Bedömningen är att det är osäkerhetskällorna ramtäckning och modellantaganden som har störst betydelse för tillförlitligheten.

Brister i rapporteringen leder till att folkbokföringsuppgifterna inte perfekt speglar hur befolkningen borde vara folkbokförd enligt gällande regelverk. I huvudsak orsakas bristerna av att rapporteringsskyldiga, på grund av okunskap, underlåtenhet, senfärdighet, slarv, glömska eller andra skäl antingen avstår från att rapportera förändringar eller lämnar felaktiga uppgifter.

Rapporteringsbrister som leder till att det finns personer som borde vara med i befolkningsregistret men som saknas eller att registret omfattar personer som inte borde vara med. Dessa brister klassificeras som ramtäckningsbrister och hanteras under avsnitt 2.2.2 Ramtäckning. Rapporteringsbrister som leder till felaktiga variabelvärden hanteras under avsnitt 2.2.3 Mätning. Det senare gäller även de administrativa data som används för att härleda observationsvariabeln arbetsmarknadsstatus.

Administrativa data används för att bland annat härleda observationsvariabeln arbetsmarknadsstatus. Flera modellantaganden görs och det kvarstår därför en osäkerhetskälla till följd av att mål- och observationsvariablerna inte sammanfaller. Detta beskrivs under 2.2.6 Modellantaganden.

2.2.1 Urval

Denna osäkerhetskälla bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är Sveriges folkbokförda befolkning enligt Registret över totalbefolkningen (RTB) per den sista dagen i månaden innan referensmånaden.

Personer som borde vara folkbokförda men som inte är det orsakar undertäckning, medan personer som är folkbokförda trots att de inte borde vara det orsakar övertäckning. Täckningsbristerna uppstår främst till följd av brister i rapportering avseende dödsfall, in- och utvandring. På regional nivå orsakar brister i rapportering av flyttningar mellan regioner i Sverige täckningsproblem. För mer detaljerad information om ramtäckning, se kvalitetsdeklaration för Befolkningsstatistik.

2.2.3 Mätning

Uppgifter till RTB hämtas från folkbokföringsregistret. Det är huvudsakligen Skatteverket som samlar in, mäter och registrerar uppgifterna. De variabler där det bedöms finnas mätfel är främst där personer själva är ansvariga för att rapportera in uppgifter till folkbokföringsregistret, till exempel vid flyttning. För mer detaljerad information om mätning kopplat till RTB, se kvalitetsdeklaration för Befolkningsstatistik.

Uppgifter hämtas från SCB:s företagsdatabas (FDB), genom att uttag görs i slutet av varje referensmånad. Dessa uppgifter används som indelningsgrund i skapandet av redovisningsgrupper utifrån variablerna näringsgren, yrkeställning, sektor och arbetsställeregion. Uppgifterna från företagsregistret används även som en del i framställningen av arbetsmarknadsstatusen sysselsatt.

Uppgifterna i företagsdatabasen utgörs i huvudsak av uppgifter som hämtas från administrativa register hos Bolagsverket och Skatteverket. Det finns risk för att uppgifterna i företagsdatabasen innehåller brister som påverkar mätningen i BAS. Det kan bland annat handla om att uppgiften om näringsgren eller företagets sammansättning av arbetsställen är inaktuell. Mätfel kan även uppstå till följd av att företagsdatabasen innehåller eftersläpning i registreringar i samband med företagsombildningar. För mer information om tillförlitligheten i företagsdatabasen, se kvalitetsdeklaration för Företagsdatabasen.

Grunddata till statistiken hämtas från Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Socialstyrelsen. Primärt är det respektive myndighet som samlar in och registrerar uppgifterna. Statistikens kvalitet bestäms huvudsakligen av kvaliteten på dessa myndigheters register och administrativa system. Uppgifterna bearbetas och sammanställs i BAS-registret.

Arbetsförmedlingen

Uttaget görs den 25:e efter avslutad referensmånad. Uppgifterna utgörs av alla personer som var inskrivna hos Arbetsförmedlingen någon gång under referensperioden samt information om sökandekategorier.

Bolagsverket

Uppgifter levereras via dagliga aviseringar. Uppgifterna avser förändringar bland bolagsföreträdare.

Centrala studiestödsnämnden

Uttaget görs den 15:e efter avslutad referensmånad. Uppgifterna utgörs av alla personer som fått månatliga utbetalningar av studiestöd under aktuell referensperiod.

Försäkringskassan

Uttaget görs den 28:e efter avslutad referensmånad. Uppgifterna hämtas från Försäkringskassans system STORE och avser personer som fått månatliga utbetalningar under aktuell referensperiod.

Pensionsmyndigheten

Uttaget görs den 20:e efter avslutad referensmånad. Uppgifterna utgörs av alla personer som får månatliga utbetalningar av den allmänna pensionen.

Skatteverket

Uttaget avseende arbetsgivardeklarationer görs i slutet av månaden efter avslutad referensmånad. Uppgifterna utgörs av personer som arbetsgivare lämnat arbetsgivardeklaration för.

Även uppgifter om vilka som fått utbetalning från arbetsgivare i Danmark, Finland, Island eller Norge hämtas från Skatteverket.

Socialstyrelsen

Uttaget görs den sista vardagen i månaden efter avslutad referensmånad. Uppgifterna utgörs av alla personer som får månatliga utbetalningar av ekonomiskt bistånd under aktuell referensperiod.

De administrativa data från myndigheterna som används i framställningen av statistiken stämmer överens med de som finns tillgängliga hos respektive myndighet vid tillfället för insamlingen från dessa. Uppdateringar och kompletteringar kan förekomma i deras administrativa register till följd av att nya uppgifter inkommer. Detta kan ha betydelse för kvaliteten i BAS, men hanteras genom att uppdateringar tas i beaktande vid framställning av slutlig statistik.

2.2.4 Bortfall

De administrativa data som används vid framställning av arbetsmarknadsstatus är resultat av vilka data som har inkommit till berörda myndigheter. I den mån som det finns data som borde finnas hos dessa myndigheter trots att de inte gör det i samband med framställning av statistiken betraktas som bortfall.

Uppgifter som härrör till det arbetsställe som de sysselsatta huvudsakligen arbetar vid framställs med hjälp av organisations- och arbetsställenummer i AGI tillsammans med uppgifter från FDB. Arbetsställenummer är en variabel i AGI som arbetsgivare med verksamhet på fler än en adress förväntas lämna.

Imputering används för att kompensera för bortfall i arbetsställesnummer. Storleksmässigt handlar det om uppgift om arbetsställesnummer för 130 000–150 000 personer per månad som har imputerats.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningen omfattar bland annat en sambearbetning av de administrativa data som ligger till grund för framställningen av statistiken. Det finns alltid risk för brister i sådan bearbetning, men det saknas uppgift om osäkerhetskällans storlek.

2.2.6 Modellantaganden

Administrativa data används för att härleda observationsvariabeln arbetsmarknadsstatus och för att härleda de variabler som används som indelningsgrund för att härleda redovisningsgrupper. Flera modellantaganden görs och det kvarstår därför en osäkerhetskälla till följd av att mål- och observationsvariablerna inte sammanfaller. Det gäller även för de variabler som används som indelningsgrund för att skapa redovisningsgrupper.

För de arbetsmarknadsstatusar som definieras med hjälp av uppgifter om tidpunkt för utbetalda ersättningar används uppgifterna under antagande om att tidsperioden för utbetalningen sammanfaller med tidsperioden som den refererar till. Det finns inte någon uppskattning av i vilken utsträckning brister i detta modellantagande påverkar statistikens tillförlitlighet. Det görs inte heller någon justering för detta i skattningsförfarandet. Se vidare avsnitt 2.3

Preliminär statistik jämförd med slutlig.

Utifrån målvariabeldimensionen betraktas en person som är tillfälligt frånvarande från arbete som sysselsatt. I ett försök att hantera detta klassificeras personer som har fått viss ersättning från Försäkringskassan under referensmånaden och som även har fått ersättning som är underlag för arbetsgivaravgift under en månad som föregår den perioden som sysselsatta. Ett antagande görs därför om att dessa personer är tillfälligt frånvarande. Det finns inte någon uppskattning av i vilken utsträckning detta modellantagande påverkar statistikens tillförlitlighet.

I den metod som används för att bedöma om en egenföretagare anses vara verksam eller inte finns risk för felklassificering. Det handlar framför allt om verksamma egenföretagare som för innevarande period inte gör avtryck i de källor som används för klassificering av aktiv verksamhet. Felklassificering sker även i motsatt riktning, nämligen genom att en egenföretagare redovisar ett förväntat näringsöverskott men där företaget inte haft någon verksamhet. Felbedömningarna om verksamheten anses vara aktiv eller inte beror till stor del på att källan avser preliminära uppgifter och att det finns eftersläpning i registreringar.

Även annan information än utbetalda ersättningar används för att härleda arbetsmarknadsstatus. Det handlar till exempel om uppgift om inskriven som arbetslös hos Arbetsförmedlingen. Det kvarstår en osäkerhetskälla eftersom inskriven som arbetslös någon gång under månaden inte nödvändigtvis sammanfaller med huruvida personen har varit arbetslös någon gång under månaden. Detta gäller i första hand arbetslösa personer som väljer att inte skriva in sig hos Arbetsförmedlingen.

För de personer som får arbetsmarknadsstatusen sysselsatt redovisas även uppgifter som härrör till det huvudsakliga arbetsställe som personen är sysselsatt vid, såsom belägenhet och näringsgren. För personer som är sysselsatta vid mer än ett arbetsställe görs ett modellantagande om att det arbetsställe från vilket personen fått den högsta utbetalda ersättning för arbete för utgör det huvudsakliga. I de fall då det för den sysselsatta personen både finns uppgift om utbetald ersättning för arbete enligt AGI och att personen antas driva ett verksamt företag som enskild näringsidkare, handels- eller kommanditibolagsägare eller företagare i aktiebolag härleds det huvudsakliga arbetsstället genom modellantagande om vilket arbetsställe som är det huvudsakliga. Detta genom att relatera den utbetalda ersättningen för arbete med företagarinkomsten.

För personer som är sysselsatta vid företag som enligt FDB har fler än ett arbetsställe används arbetsställesnummer från AGI, i kombination med uppgifter från FDB, för att fastställa arbetsställets näringsgren och belägenhet. Detta innebär bland annat att för anställda som oftast inte infinner sig vid något av arbetsgivarens fasta arbetsställen för att börja sitt arbete, och för vilka arbetsgivaren har meddelat detta i AGI, sammanfaller boende- och arbetsställeregion. Det kan till exempel handla om resande försäljare eller byggarbetare.

För personer som är sysselsatta vid ett företag som enligt FDB enbart har ett arbetsställe används i huvudsak endast uppgifter från FDB för att fastställa näringsgren och belägenhet. Det innebär bland annat att dessa personer redovisas utifrån företagets belägenhet, även om vissa typer av verksamheter troligen i större utsträckning utgår från bostaden än från arbetsstället.

Statistisk röjandekontroll

SCB är skyldig att skydda enskildas uppgifter från att röjas i den redovisade statistiken. För BAS används en metod som gör det möjligt att redovisa detaljerad statistik utan att behöva dölja statistikvärden, eller göra delar av redovisningen mindre detaljerad. Metoden innebär att statistiken tillförs slumpmässig osäkerhet på ett kontrollerat sätt, utan att bidra med systematisk skevhet i statistiken.

Samtliga statistikvärden, inklusive totaler, som är större än noll justeras med ett litet negativt eller positivt heltal. Vissa statistikvärden lämnas oförändrade. En följd av metoden är att de redovisade totalerna inte alltid är lika med summan av deras redovisade delar. Till exempel överensstämmer inte nödvändigtvis den redovisade totalen för kvinnor och män med summan av de redovisade statistikvärdena för kvinnor respektive män.

Den tillförda osäkerheten är liten, men påverkan är större för låga frekvenser än för höga. Detta har betydelse även för andelar som alltid bör tolkas med försiktighet när de är baserade på låga frekvenser.

Om redovisade statistikvärden adderas för att skapa en ny total, så adderas även osäkerheten. Det finns därför risk för att den nya totalen innehåller större osäkerhet än vad som, enligt metoden, skulle ha tillförts ett enskilt statistikvärde.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Både preliminär och slutlig statistik redovisas. Denna kvalitetsdeklaration avser enbart den preliminära statistiken.

De huvudsakliga skillnaderna mellan framställning av preliminär och slutlig är:

- Rampopulationen utgörs av RTB per den sista dagen i referensmånaden i slutlig version. Detta till skillnad mot per den sista dagen i månaden före referensmånaden i preliminär.
- I preliminär statistik används uppgift om tidpunkt för utbetalda ersättningar i definitionen av de flesta arbetsmarknadsstatusarna. I slutlig statistik används, i de fall där det är möjligt, uppgift om tidsperioden när den aktivitet som respektive utbetalning refererar till faktiskt ägde rum. Det här gäller flera ersättningar från Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Centrala studiestödsnämnden, medan det till exempel inte är möjligt utifrån de uppgifter som finns tillgängliga i AGI.
- Metoden som identifierar egenföretagare och företagare i AB baseras i den slutliga statistiken även på årsinformation. Den kompletterande informationen saknas vid den tidpunkt då den preliminära statistiken framställs och innebär att antalet företagare i den slutliga statistiken ökar.
- I slutlig statistik tas ytterligare uppgifter i beaktan. Det handlar om uppgifter som inte finns tillgängliga i samband med att preliminär statistik redovisas, exempelvis uppgifter om inskrivning i utbildning.
- Inkomstuppgifter för personer som arbetar i andra nordiska länder används i framställningen av statistiken. I slutlig statistik används uppgifter som avser det aktuella referensåret. Däremot finns inte dessa uppgifter tillgängliga i samband med framställningen av preliminär statistik. I den preliminära statistiken används i stället uppgifter som avser det år som infaller två år tidigare än referensåret.
- En senare version av AGI används vid framställning av slutlig än vid preliminär, vilket bland annat innebär att det inte görs någon justering för eventuell bortfallsosäkerhet kopplat till uppgifter från AGI i slutlig statistik.

För ytterligare information, se rapporten [Skillnader mellan preliminär och slutlig statistik från BAS \(scb.se\)](#).

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken för 2021 togs fram i efterhand och redovisades i maj 2022.

3.2 Frekvens

Statistiken för 2021 togs fram i efterhand och redovisades i maj 2022.

3.3 Punktlighet

Statistiken har redovisats i enlighet med publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken redovisas på produktsidan som återfinns på SCB:s webbplats, [Befolkningens arbetsmarknadsstatus \(BAS\) \(scb.se\)](https://www.scb.se/befolkningens-arbetsmarknadsstatus), och i statistikdatabasen som nås via produktsidan.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På uppdragsbasis finns möjlighet att få tillgång till ytterligare statistik än den som redovisas på SCB:s webbplats.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller och texter.

4.4 Dokumentation

Dokumentationen är tillgänglig på produktsidan, [Befolkningens arbetsmarknadsstatus \(BAS\) \(scb.se\)](https://www.scb.se/befolkningens-arbetsmarknadsstatus). Där finns även en beskrivning av hur BAS förhåller sig till viss annan statistik inom arbetsmarknadsområdet och en beskrivning av Huvudsaklig inkomstkälla och Arbetsrelaterad inkomstnivå.

Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus).

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Vid första redovisningen i maj 2022 redovisades preliminär statistik för samtliga månader och kvartal för tidsperioden januari 2020 till mars 2022. Därutöver redovisades även statistik för referensperioden år avseende 2020 och 2021.

En stor del av de administrativa data som ligger till grund för framställningen av statistik avseende 2020 och 2021 har levererats från de berörda myndigheterna till SCB vid ett tillfälle. Det innebär att dessa data utgör information som finns tillgängliga i myndigheternas administrativa system vid tidpunkten för leveransen, snarare än vad som hade varit fallet om data hade levererats kontinuerligt under perioden, till exempel månadsvis.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken i BAS är jämförbar mellan olika redovisningsgrupper, till exempel olika åldersgrupper, eftersom samma definitioner används för samtliga grupper.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) och Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik är två andra källor av central betydelse för användare som vill följa nivån och utvecklingen av arbetskraftsutbudet i Sverige. De tre källorna redovisar statistik som beskrivs och benämns på likartat sätt och kan användas i liknande sammanhang. Det finns dock väsentliga skillnader mellan de tre källorna, vad gäller såväl hur målstorheter är definierade som hur de skattas. Dessa skillnader behöver beaktas vid sam användning. För mer information, se

[Hur förhåller sig BAS till AKU och Arbetsförmedlingens statistik? \(pdf\) \(scb.se\)](#)

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen mellan statistikvärden från BAS som avser samma referensperiod är god. Däremot är de redovisade totalerna inte alltid lika med summan av deras redovisade delar. Detta är en följd av att en statistisk metod används för att skydda enskildas uppgifter i den redovisade statistiken. Se vidare avsnitt 2.2.6 Modellantaganden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken utgör officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)). För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs. Se vidare avsnitt 2.2.6 Modellantaganden.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte EU-reglerad.

F Historik

BAS redovisades för första gången 31 maj 2022 och avsåg statistik för januari 2020 – mars 2022.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Sektionen för löner och sysselsättning
E-post	bas@scb.se
Telefon	010-479 50 00